

SEMINÁRNÍ PRÁCE Z PŘEDMĚTU KRAJINNÁ EKOLOGIE – jaro 2010

Cílem cvičení je kromě ujasnění témat probíraných na přednáškách, také pomoc při zpracování seminární práce. Nezbytnými kroky při jejím vypracování je rešerše odborné literatury o zájmovém území, vlastní terénní poznatky a jejich vhodná aplikace při formulaci závěrečných kapitol.

JEDNÍM Z NEJVÁŽNĚJŠÍCH NEDOSTATKŮ JSOU CHYBĚJÍCÍ CITACE V TEXTU!!!

Zde odkaz jak si poradit s psaním odborného textu:

http://www.sci.muni.cz/botany/danihelka/vedecka_prace/vedecka_prace.html

Odevzdání práce je podmínkou k zápočtu.

Kvalita odevzdané práce bude bodově hodnocena z následujících hledisek:

- 1) formální úprava: úprava textu, správnost citování, popis obrázků
- 2) odbornost: význam vět, věcnost, vztah k popisované oblasti a tématu, schopnost syntézy poznatků a podkladů
- 3) terénní výzkum a mapové přílohy apod.

Seminární práce odevzdávejte podle níže uvedených termínů. Vzhledem k počtu studentů nebudeme seminární práce vracet k přepracování a možnosti zlepšení známky. Hodnocení seminární práce ovlivní Vaši známku z předmětu Krajinná ekologie. Studenti, kteří práce neodevzdají včas nebo vůbec, nesplní podmínky pro úspěšné absolvování předmětu. Práci odevzdávejte v elektronické podobě, nebude-li řečeno jinak. Vybrané jevy nebo skutečnosti dokumentujte min. 3 vlastními fotografiemi s vysvětlujícím popisem.

Deadline pro odevzdání první části – **kapitola 1, 2 (2.1-2.6) je 22. 3. 2010**

Druhou část – **kapitola 3, 4 a 5 odevzdejte do 7. 5. 2010**

Pro potřeby konzultací a vyřešení nejasností zadané seminární práce budou sloužit jednotlivá cvičení, kde Vám rádi pomůžeme, nebo se na nás můžete obrátit prostřednictvím emailu.

Petr Halas petrhalas@centrum.cz

Ondřej Herzán jaspopal@seznam.cz

OSNOVA K VYPRACOVÁNÍ

1. Vymezení území

Libovolný polygon, minimálně 1 km². Z hlediska využití země pestré území, zahrnující lesní porosty, pole, travní porosty a vodní plochy nebo toky. Žádoucí je zahrnout i část menšího sídla s extravilánem.

NE maloplošně chráněná území (NPR, PR aj.).

2. Fyzickogeografické poměry

2.1 Geologická stavba

např. <http://www.geology.cz/extranet/geodata/mapserver/> + viz vzor

2.2 Reliéf

viz vzor

2.3 Půdy

např. http://www.nature.cz/publik_syst2/ctihtmlpage.php?what=1502) + viz vzor

2.4 Klimatické poměry

např. QUITT, E.: Klimatické oblasti Československa. – Stud. Geogr. 16, 1971 nebo KOLEKTIV AUTORŮ: *Atlas podnebí Československé republiky*. Ústřední správa geodesie a kartografie, Praha, 1958)

2.5 Vodstvo

2.6. Biogeografické poměry

Charakterizujte území z biogeografického hlediska (text + mapa)

- vegetační stupeň (Zlatník 1976, Buček, Lacina 1999)

- bioregion (CULEK, M. a kol.: *Biogeografické členění České republiky*. Enigma, Praha, 1996. 244 s. ISBN 8085368803)

- biochory (CULEK, M. a kol.: *Biogeografické členění České republiky II. díl*. AOPK ČR, Praha, 2005. 800 s. ISBN 8086064824)

- dále např.: <http://geoportal.cenia.cz> – Tématické úlohy – Životní prostředí – Botanika, apod.

3. Vývoj využití území v minulosti

Zhodnoťte vývoj využití území v minulosti s využitím map vojenských mapování

- I., II, III. Vojenské mapování (viz oldmaps.geolab.cz)

- 1. pol. 20. století (historické letecké snímky, fotografie, rozhovory s pamětníky)

- důraz na využívání krajiny a její změny za socialismu a následně po roce 1989.

(scelování pozemků, technické úpravy) např. LIPSKÝ Z

4. Současné využití území - charakteristika jednotek využití země, hodnocení jejich kvalit a návrhy vhodných opatření

Ve Vámi zvoleném území zmapujete jednotky (typy) využití země podle níže uvedeného schématu (tab. 1), vytvoříte mapu se všemi náležitostmi (legenda, měřítko apod.).

Jednotlivé typy a segmenty zhodnoťte z hlediska jejich kvality (biologické a estetické hodnoty), měřítkem kvality může být např. zastoupení vzácných nebo naopak běžných nebo nežádoucích druhů. V problematických segmentech navrhnete vhodná opatření. Identifikujte možné střety lidské činnosti s udržitelným využíváním zájmového území.

K mapování použijte základní mapu 1: 10 000.

KÓD SES	1 - ORNÁ PUDA	2 - CHMELNICE, VINICE, ZAHŘADY	3 - SÁDY	4 - LOVKY PASTVINY	5 - LESY, LESNÍ POROSTNÍ PLÁŠTĚ A LEMY	6 - LADA
5				41-přiroz. subalp. a vysokoh.	51-přír. a přiroz. 52-přír. blíž. 60% přiroz. dř. skl. 57-lemy: přiroz., neovlivněné	61.1-bylinná 62.1-s dřev. 63.1-dřevinná
4			31-maloploš., extenz. bylin. p. s přiroz. rost. druhy, chřad. či význ. druhy, nehnojené	42.1-přirozené a přirode blízké extenzivní, s význ. podíl. přiroz. druhů	53-polokult. nevyvín. spol. a smíš. por. 30-60% přiroz. dř. skl. 58-lemy: přír. blíž. s převah. přír. d.	61.2-bylinná 62.2-s dřev. 63.2-dřevinná přír. blížká, bez ru- derál. druhů
3		26-zahřady a z. kol. maloploš., za- travněné	32-maloploš., exten- s význ. podílem přiroz. rostouc. druhů bylin	42.2-přirode blíž- ké, druh. chudší 43-polokulturní, vřštinou inten- zivní, existence přiroz. druhů	54-kulturní monokult. a smíš. stanovišť. nevhod. 59-lemy: částečně degradované	61.3-bylinná 62.3-s dřevinnami 63.3-dřevinná částečně narušená
2		22-vínice maloploš. 27-zahřady a z. kol. maloplošné, intenz. drobná držba a ornou p.	33-velkoplošné, zatravněné in- tenzivní (výjimečně ma- loplošné)	44-kulturní, intenz. využ., hnojené, druh. chudé	55-degrad., zničené imise, s rud. společ., akátiny 56-semenné plant.	61.4-bylinná 62.4-s dřevinnami 63.4-dřevinná degradovaná, ruderalizovaná
1	11-základní 12-drobná polička 13-erazně narušená	21-chmelnice 23-vínice velkop. 24-zel.+o.šk. malop. 25- " " - velkop. 28-zahřady malepl. f velkoplošné	34-na orné půdě (velkoplošné, výjimečně ma- loplošné)			61.5-s minimálním podílem vege- tace či bez vegetace
0						

KÓD SES	7 - LIRIOVÁ SPOL., SOLITERY	8 - SKÁLY, SUPĚ 9 - HOKŘADY	10- VODNÍ PLOCHY, NÁDRŽE	11 - VODNÍ TOKY, ODPADY	12 - SÍDLA A OBJEKTY MIMO INTRAVILÁN	13 - KOMUNIKACE, SKLÁDKY
5	71.1- bylinná 72.1- s dřevinnami 73.1- dřevinná přirozená	81-přirozené 91-přirozené	101-přirodní 102-přirode blízké vyvinuté přech. pásmo	111-přirodní bez úprav, s vyvinutými společenskými		
4	71.2-bylinná 72.2-s dřevinnami 73.2-dřevinná přirode blízká, bez rud. druhů	82-narušené 92-narušené	103-přirode blízké omezené přech. pásmo	112-přirozené dílní úpravy, vyvinuté spol.		
3	71.3- bylinná 72.3*- s dřevinnami 73.3*- dřevinná polokult., část. nat. 72.4*- kulturní 73.4*- kulturní *aleje, větrojemy	83-silně narušené 93-silně narušené	104-upravené, velmi omezené pře- chodné pásmo	113-upravené silně narušené společenskými	121-zelení sídel a a mimo intra- vilán; zahřady, parky, hřbitovy (SES 12) 122-kolonie chat 123-jednotl. osídlení a intravilán (vegetace 50%)	131-účel. cesty: nezpevněné, zcela zatrav.
2	71.4-bylinná 72.5-s dřevinnami 73.5-dřevinná degradovaná, pře- vaha rud. druhů 74-solitery: SES 2-5		105-umělé, bez přechod. pásmo	114-upravené, silně naruš. vodní a pobřež. společenskými	124-jednotl. osídlení a intravilán (vegetace 20-50%) 125-kolonie chat * (vegetace 20-50%) * SES 1 1	132-účel. cesty: nezpevněné, s naruš. byl. společenskými
1			106-umělé, beto- nové nádrže	115-umělé: zpevněná koryta bez oživení		133-účel. cesty: nezpevněné, bez vegetace 138-skládky: s postup. zarůst. veg.
0					126-intravilán: * místková zástav. 127-zeměd. útřed. a jiná účel. zařízení * * SES 1 1,2	134-cesty zpevn. 135-cil. II. a III. tř. 136-I. tř. a dálnice 137-železnice 139-skládky 140-ost. zp. plochy

Tab. 1 Jednotky využití země (landuse)

5. Vymezení kostry ekologické stability

Kromě plošného využití území vymezte ekologicky významné segmenty krajiny (ty části zájmového území, které mají vyšší biologické, případně geomorfologické aj. hodnoty) a zahrňte je do kostry ekologické stability krajiny. Zhodnoťte jejich současný stav a jeho „udržitelnost“, navrhněte vhodná opatření, vedoucí k udržení (případně posílení) jak biologických tak krajinnotvorných a historických hodnot v území. Tyto poznatky zasadte do kontextu fyzickogeografických podmínek území. Ekologicky významné segmenty krajiny obtáhněte červenou linkou v mapě a podrobněji charakterizujte v textu.

- dále např.: <http://geoportal.cenia.cz> – Tématické úlohy – Životní prostředí – Botanika, apod.

Použitá literatura

Internetové zdroje

Mapové podklady